

**รายละเอียดเกณฑ์การประเมิน
มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ**

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบ “มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ” โดยมอบหมายทุกหน่วยงานภาครัฐดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดให้ “ผลการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย” เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกันพิจารณากำหนดเกณฑ์ที่จะใช้สำหรับการประเมิน ดังนี้

ตัวชี้วัด : การลด คัดแยกขยะมูลฝอย กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดสำหรับประเมินผู้บริหารองค์การ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

การประเมิน : กำหนดให้มีการประเมิน 2 รอบการประเมิน ทุก 6 เดือน

ผู้ถูกประเมิน : ปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า อธิบดีหรือเทียบเท่า ผู้ว่าราชการจังหวัด

ขอบเขตการประเมิน :

1. หน่วยงานส่วนกลาง ประเมินหน่วยงานราชการระดับกระทรวง กรม ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ส่วนกลาง ไม่รวมหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค
2. หน่วยงานระดับจังหวัด ประเมินหน่วยงานราชการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศาลากลางหรือศูนย์ราชการจังหวัด เป็นภาพรวมของผู้ว่าราชการจังหวัด

ค่านิยาม :

- การลด คัดแยกขยะมูลฝอย พิจารณาจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากร และรูปแบบการดำเนินกิจกรรมในหน่วยงาน
- เกณฑ์การให้คะแนน รอบประเมินที่ 1 (รอบ 6 เดือน) ใช้แบบการประเมินที่มีจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน
- เกณฑ์การให้คะแนน รอบประเมินที่ 2 (รอบ 12 เดือน) ใช้ผลการประเมินจากระบบ E-report ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดค่าระดับคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- ประเมินตนเอง (self-assessment)

เกณฑ์การให้คะแนน : รอบประเมินที่ 1 (รอบ 6 เดือน)

ประเด็นการประเมินรอบ 6 เดือน	ข้อละ 1 คะแนน
1. มีการสื่อสารจากผู้บริหารองค์การให้บุคลากรได้รับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึงต่อนโยบายการลด คัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ	
2. มีการแต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย โดยมีผู้บริหารองค์การเป็น ประธานคณะทำงานและผู้แทนจากบุคลากรทุกระดับและทุกฝ่าย	
3. มีการสำรวจ ประเมิน และจัดเก็บข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย โฟมบรรจุอาหาร ถุงพลาสติกหูหิ้ว และแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ของหน่วยงาน	
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการลด คัดแยกขยะมูลฝอยของหน่วยงานเพื่อเป็นแนวทางและกรอบให้ บุคลากรถือเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินงาน โดยมีผู้บริหารองค์การให้ความเห็นชอบ	
5. มีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในการลด คัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน	
6. มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและประชาชนที่มาใช้บริการทราบและมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการลด คัดแยกขยะมูลฝอย	
7. มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน	
8. มีการลดใช้โฟมบรรจุอาหารในร้านค้าต่าง ๆ ที่ตั้งในหน่วยงาน และงดนำโฟมบรรจุอาหารเข้ามา ในหน่วยงาน	
9. มีกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้แก้วส่วนตัวเพื่อลดการใช้แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง	
10. มีกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้ตะกร้า ถุงผ้า ปิ่นโต ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว	

เกณฑ์การให้คะแนน : รอบประเมินที่ 2 (รอบ 12 เดือน)

ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน ขยะมูลฝอย ลดลงร้อยละ 5	เกณฑ์การให้คะแนน ถุงพลาสติกหูหิ้ว ลดลงร้อยละ 10	เกณฑ์การให้คะแนน แก้วน้ำพลาสติกแบบ ใช้ครั้งเดียวทิ้ง ลดลงร้อยละ 10	เกณฑ์การให้คะแนน โฟมบรรจุอาหาร ลดลงร้อยละ 100
1	< ร้อยละ 1.00	< ร้อยละ 2.00	< ร้อยละ 2.00	< ร้อยละ 20
2	< ร้อยละ 1.00 – 1.49	< ร้อยละ 2.00 – 2.99	< ร้อยละ 2.00 – 2.99	< ร้อยละ 20 – 29
3	< ร้อยละ 1.50 – 1.99	< ร้อยละ 3.00 – 3.99	< ร้อยละ 3.00 – 3.99	< ร้อยละ 30 – 39
4	< ร้อยละ 2.00 – 2.49	< ร้อยละ 4.00 – 4.99	< ร้อยละ 4.00 – 4.99	< ร้อยละ 40 – 49
5	< ร้อยละ 2.50 – 2.99	< ร้อยละ 5.00 – 5.99	< ร้อยละ 5.00 – 5.99	< ร้อยละ 50 – 59

ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน ขยะมูลฝอย ลดลงร้อยละ 5	เกณฑ์การให้คะแนน ถุงพลาสติกหิ้ว ลดลงร้อยละ 10	เกณฑ์การให้คะแนน แก้วน้ำพลาสติกแบบ ใช้ครั้งเดียวทิ้ง ลดลงร้อยละ 10	เกณฑ์การให้คะแนน โฟมบรรจุอาหาร ลดลงร้อยละ 100
6	< ร้อยละ 3.00 – 3.49	< ร้อยละ 6.00 – 6.99	< ร้อยละ 6.00 – 6.99	< ร้อยละ 60 – 69
7	< ร้อยละ 3.50 – 3.99	< ร้อยละ 7.00 – 7.99	< ร้อยละ 7.00 – 7.99	< ร้อยละ 70 – 79
8	< ร้อยละ 4.00 – 4.49	< ร้อยละ 8.00 – 8.99	< ร้อยละ 8.00 – 8.99	< ร้อยละ 80 – 89
9	< ร้อยละ 4.50 – 4.99	< ร้อยละ 9.00 – 9.99	< ร้อยละ 9.00 – 9.99	< ร้อยละ 90 – 99
10	ตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป	ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป	ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป	ร้อยละ 100

สูตรการคำนวณ

1. เกณฑ์การให้คะแนน รอบประเมินที่ 2 (รอบ 12 เดือน) คะแนน เต็ม 10 คะแนน ให้นำคะแนนในเกณฑ์ ทั้ง 4 ข้อรวมกันแล้วหารด้วย 4

2. ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยที่ลดลง

$$= \frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(1)} - \text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปี 2562}^{(2)}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(1)}} \times 100$$

โดยที่ ⁽¹⁾ คือ ฐานปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปี 2561
คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ปี 2561 (กิโลกรัมต่อคนต่อวัน)}^{(4)} \times 163 \text{ วัน}^{(5)}$$

โดยที่ ⁽³⁾ คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

⁽⁴⁾ คือ ค่าเฉลี่ยอัตราการเกิดขยะมูลฝอย 0.34 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

⁽⁵⁾ คือ วันทำงาน ปี 2561 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2561 ถึงเดือนสิงหาคม 2561)

⁽²⁾ คือ ปริมาณขยะมูลฝอย ปี 2562 ไม่รวมขยะที่ถูกคัดแยกไปใช้ประโยชน์ (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ปี 2562 (กิโลกรัมต่อคนต่อวัน)}^{(6)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}$$

โดยที่ ⁽³⁾ คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

⁽⁶⁾ คือ อัตราการเกิดของขยะมูลฝอยไม่รวมขยะที่ถูกคัดแยกไปใช้ประโยชน์ ปี 2562 (เป็นค่าเฉลี่ยตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \text{ปริมาณขยะมูลฝอยไม่รวมขยะที่ถูกคัดแยกไปใช้ประโยชน์ ปี 2562 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562 (กิโลกรัม)}$$
$$\text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}$$

(7) คือ วันทำงาน ปี 2562 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

3. ร้อยละจำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่ลดลง

$$= \frac{\text{จำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(8)} - \text{จำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้น ปี 2562}^{(9)}}{\text{จำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(8)}} \times 100$$

โดยที่ (8) คือ ฐานจำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดถุงพลาสติกหิ้ว ปี 2561 (ใบต่อคนต่อวัน)}^{(10)} \times 163 \text{ วัน}^{(5)}$$

โดยที่ (3) คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

(10) คือ ค่าเฉลี่ยอัตราการเกิดถุงพลาสติกหิ้ว 0.94 ใบต่อคนต่อวัน

(5) คือ วันทำงาน ปี 2561 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2561 ถึงเดือนสิงหาคม 2561)

(9) คือ จำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่ได้จากการสำรวจข้อมูลของร้านค้าในหน่วยงาน ปี 2562 (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดถุงพลาสติกจากการสำรวจ ปี 2562 (ใบต่อคนต่อวัน)}^{(11)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}$$

โดยที่ (3) คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

(11) คือ อัตราการเกิดของถุงพลาสติกหิ้วที่ได้จากการสำรวจข้อมูลของร้านค้าในหน่วยงาน ปี 2562 (เป็นค่าเฉลี่ยตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \frac{\text{จำนวนถุงพลาสติกหิ้ว ปี 2562 ที่ได้รับการสำรวจตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562 (ใบ)}}{\text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}}$$

(7) คือ วันทำงาน ปี 2562 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

4. ร้อยละจำนวนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่ลดลง

$$= \frac{\text{แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(12)} - \text{แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้น ปี 2562}^{(13)}}{\text{แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(12)}} \times 100$$

โดยที่ ⁽¹²⁾ คือ ฐานจำนวนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปี 2561
คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดแก้วพลาสติก ปี 2561 (ใบต่อคนต่อวัน)}^{(10)} \times 163 \text{ วัน}^{(5)}$$

โดยที่ ⁽³⁾ คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

⁽¹⁰⁾ คือ ค่าเฉลี่ยอัตราการเกิดแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง 0.4 ใบต่อคนต่อวัน

⁽⁵⁾ คือ วันทำงาน ปี 2561 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2561 ถึงเดือนสิงหาคม 2561)

⁽¹³⁾ คือ จำนวนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่ได้จากการสำรวจข้อมูลของร้านค้าในหน่วยงาน ปี 2562 (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดแก้วพลาสติกจากการสำรวจ ปี 2562 (ใบต่อคนต่อวัน)}^{(14)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}$$

โดยที่ ⁽³⁾ คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

⁽¹⁴⁾ คือ อัตราการเกิดของแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่ได้จากการสำรวจข้อมูลของร้านค้าในหน่วยงาน ปี 2562 (เป็นค่าเฉลี่ยตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \frac{\text{จำนวนแก้วพลาสติกที่ได้จากการสำรวจ ปี 2562 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562 (ใบ)}}{\text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}}$$

⁽⁷⁾ คือ วันทำงาน ปี 2562 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

5. ร้อยละจำนวนโฟมบรรจุอาหารที่ลดลง

$$= \frac{\text{จำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(15)} - \text{จำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้น ปี 2562}^{(16)}}{\text{จำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้น ปี 2561}^{(15)}} \times 100$$

โดยที่ ⁽¹⁵⁾ คือ ฐานจำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปี 2561
คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดโฟมบรรจุอาหาร ปี 2561 (ใบต่อคนต่อวัน)}^{(17)} \times 163 \text{ วัน}^{(5)}$$

โดยที่ ⁽³⁾ คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

(17) คือ ค่าเฉลี่ยอัตราการเกิดโฝมบรรจุอาหาร 0.47 ใบต่อคนต่อวัน

(5) คือ วันทำงาน ปี 2561 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2561 ถึงเดือนสิงหาคม 2561)

(16) คือ จำนวนโฝมบรรจุอาหารที่ได้จากการสำรวจข้อมูลของร้านค้าในหน่วยงาน ปี 2562 (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times \text{อัตราการเกิดโฝมบรรจุอาหารจากการสำรวจ ปี 2562 (ใบต่อคนต่อวัน)}^{(18)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}$$

โดยที่ (3) คือ จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

(18) คือ อัตราการเกิดของโฝมบรรจุอาหารที่ได้จากการสำรวจข้อมูลของร้านค้าในหน่วยงาน ปี 2562 (เป็นค่าเฉลี่ยตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

คำนวณจาก

$$= \frac{\text{จำนวนโฝมบรรจุอาหารที่ได้จากการสำรวจ ปี 2562 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562 (ใบ)}}{\text{บุคลากรของหน่วยงาน (คน)}^{(3)} \times 163 \text{ วัน}^{(7)}}$$

(7) คือ วันทำงาน ปี 2562 จำนวน 163 วัน (เดือนมกราคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562)

หมายเหตุ

1. การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ขอให้ส่วนราชการสรุปผลการดำเนินการ พร้อมแนบตัวอย่างเอกสาร/หลักฐานประกอบตัวชี้วัดมาด้วย ส่วนเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้องอื่นที่ไม่ได้จัดส่งให้ สำนักงาน ก.พ.ร. ขอให้ส่วนราชการจัดเตรียมไว้ ณ ส่วนราชการเพื่อพร้อมให้ผู้ตรวจประเมินตรวจสอบหรือขอข้อมูลเพิ่มเติม

2. การคิดค่าของจำนวนบุคลากรของหน่วยงาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561 ในกรณีที่มีประชากรแฝงมากกว่าจำนวนบุคลากรของหน่วยงานตั้งแต่ 3 เท่าขึ้นไป

2.1 ในกรณีที่หน่วยงานมีผู้มาใช้บริการมากกว่าจำนวนบุคลากรของหน่วยงานเป็นประจำ สามารถนำค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ใช้บริการต่อวันมาบวกเพิ่มในการคิดค่าของจำนวนบุคลากรของหน่วยงาน

2.2 ในกรณีที่หน่วยงานมีการจัดงานพิเศษต่าง ๆ (การจัดประชุม การจัดงานนิทรรศการ การจัดตลาดนัด ฯลฯ) สามารถนำจำนวนผู้มาใช้บริการมาบวกเพิ่มในการคิดค่าของจำนวนบุคลากรของหน่วยงาน โดยคำนวณจาก

$$= \text{จำนวนผู้มาใช้บริการทั้งหมดในการจัดงานพิเศษ (คน)}$$

163

3. ในกรณีที่หน่วยงานไม่มีร้านค้า ไม่มีการจัดงานพิเศษต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถสำรวจจำนวนถุงพลาสติกหูหิ้ว จำนวนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง และจำนวนโฟมบรรจุอาหารได้ ในการให้คะแนนรอบประเมินที่ 2 (รอบ 12 เดือน) ให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนน : รอบประเมินที่ 1 (รอบ 6 เดือน) ในข้อที่ 8-10 มาใช้ในการประเมิน โดยให้คะแนนข้อละ 10 คะแนนแทน (มีการดำเนินกิจกรรมตามเกณฑ์ได้ 10 คะแนน และไม่มีการดำเนินกิจกรรมตามเกณฑ์ได้ 0 คะแนน) โดยให้ดำเนินกิจกรรมเพิ่มเติมหรือดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องจากการดำเนินการในรอบประเมินที่ 1 (รอบ 6 เดือน) เพื่อนำมาใช้เป็นคะแนนแทนการใช้การสำรวจ